

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**
Кафедра фітопатології ім. акад. В.Ф. Пересипкіна

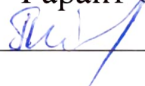
“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Протокол № 9 від “23” травня 2024 р.
Декал факультету захисту рослин,
біотехнологій та екології

Юлія КОЛОМІЄЦЬ
“23” 05 2024 р.

“СХВАЛЕНО”

на засіданні кафедри фітопатології
ім. акад. В.Ф. Пересипкіна
Протокол № 13 від “10” травня 2024 р.
Завідувач кафедри

Дмитро ГЕНТОШ

“РОЗГЛЯНУТО”

Гарант ОП Захист і карантин рослин

Мирослав ПІКОВСЬКИЙ

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ХВОРОБИ КВІТКОВО-ДЕКОРАТИВНИХ РОСЛИН**

Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство
Спеціальність	202-Захист і карантин рослин
Освітня програма	Захист і карантин рослин
Факультет	Захисту рослин, біотехнологій та екології
Розробник:	Піковський М.Й., професор, доктор сільськогосподарських наук, доцент

Київ – 2024 р.

1. Опис навчальної дисципліни Хвороби квітково-декоративних рослин

Галузь знань, спеціальність, освітня програма		
Освітній ступінь	Бакалавр	
Спеціальність	202 Захист і карантин рослин	
Освітня програма	Захист і карантин рослин	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Вибіркова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4,0	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) <small>(якщо є в робочому навчальному плані)</small>	-	
Форма контролю	Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	4	
Семестр	8	
Лекційні заняття	15 год.	2 год.
Практичні, семінарські заняття	- год.	- год.
Лабораторні заняття	30 год.	год.
Самостійна робота	75 год.	118 год.
Індивідуальні завдання	год.	год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	3,0 год.	

1. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета дисципліни формування у студентів професійних знань та умінь щодо симптомів хвороб квіткових і декоративних культур; морфологічних, біологічних та екологічних властивостей збудників; вивчення причин та закономірностей, що сприяють виникненню і поширенню хвороб; планування заходів захисту квітково-декоративних рослин від хвороб.

Завдання: вивчення дисципліни “Хвороби квітково-декоративних рослин” – повинно забезпечити набуття навиків визначення основних хвороб квіткових і

декоративних рослин, ідентифікації збудників захворювань; встановлення впливу екологічних факторів та технологій вирощування квіткових і декоративних рослин на розвиток хвороб; доцільність використання хімічних і біологічних засобів захисту квіткових і декоративних рослин від хвороб.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: видовий склад збудників хвороб квіткових і декоративних рослин; візуальні симптоми проявлення захворювань; біоекологічні особливості патогенів; вплив умов навколишнього середовища на процеси розвитку хвороб; методи та способи захисту квіткових і декоративних рослин від хвороб різної етіології;

вміти: самостійно визначати основні хвороби квіткових і декоративних рослин; уміти ідентифікувати збудників захворювань; встановлювати вплив екологічних факторів та технологій вирощування квіткових і декоративних рослин на розвиток хвороб; проводити заходи що обмежують розвиток хвороб рослин, визначати доцільність використання хімічних і біологічних засобів захисту рослин.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності з захисту і карантину рослин і застосовувати теоретичні знання та методи фітосанітарного моніторингу, огляду, аналізу, експертизи, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знанням та пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

СК 1. Здатність проводити фітосанітарну діагностику хвороб рослин, комах, кліщів, нематод, гризунів та бур'янів за новітніми принципами і методами.

СК 3. Здатність прогнозувати процеси розвитку і поширення шкідливих організмів, що дозволить реалізувати державну політику у сфері захисту і карантину рослин.

СК 5. Здатність розробляти і застосовувати технології захисту рослин на об'єктах сільськогосподарського та іншого призначення.

Програмні результати навчання (ПР):

ПРН 6. Коректно використовувати доцільні методи спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, культивування об'єктів агробіоценозів та підтримання їх стабільності для збереження природного різноманіття.

ПРН 7. Складати технологічні карти для організації заходів із захисту рослин.

3. Програма та структура навчальної дисципліни для:

- повного терміну денної (заочної) форми здобуття вищої освіти;
- скороченого терміну денної (заочної) форми здобуття вищої освіти.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин денна форма							Кількість годин заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	л	л	п	і	с.р.	
		л	п	л	і	с.р.							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Змістовий модуль 1. Хвороби квіткових культур відкритого і захищеного													
Тема 1. Хвороби троянд і система заходів захисту культури		11	2	2			7		2				
Тема 2. Хвороби хризантеми та система заходів захисту культури		11	1	2			8						
Тема 3. Хвороби тюльпана та гладіолусів. Системи заходів захисту культур		11	2	4			7						
Тема 4. Хвороби ірисів і флоксів. Системи заходів захисту культур		12	2	3			7						
Тема 5. Хвороби петунії, цинії, фіалок і пальм. Системи заходів захисту культур		13	1	4			8						
Разом за змістовим модулем 1		59	7	15			37						
Змістовий модуль 2. Хвороби багаторічників, однорічних квітникових і деревних декоративних рослин													
Тема 1. Хвороби жоржини та система заходів захисту культури		14	2	3			9						
Тема 2. Хвороби гвоздики та айстри. Системи заходів захисту культур		14	2	3			9						
Тема 3.		15	2	4			9						

Хвороби півоній і мальв. Системи заходів захисту культур												
Тема 4. Хвороби деревних декоративних рослин. Системи заходів захисту культур		18	2	5			11					
Разом за змістовим модулем 2		61	8	15			38					
Усього годин		120	15	30			75	120				

3. Теми лабораторних занять

№ з/п	Тема заняття	Кількість годин
1.	Хвороби троянд	2
2.	Хвороби хризантем	2
3.	Хвороби тюльпанів	2
4.	Хвороби ірисів і флоксів	2
5.	Хвороби гладіолуса	2
6.	Хвороби гіацинта	2
7.	Хвороби нарцисів	2
8.	Хвороби жоржини	2
9.	Хвороби гвоздики	2
10.	Хвороби айстри садової та мальви	2
11.	Хвороби півоній	2
12.	Хвороби петунії	2
13.	Хвороби бузку та барбарисів	2
14.	Хвороби ялини, дуба, катальпи та клена	2
15.	Хвороби туї та ялівцю	2

4. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Система заходів захисту гладіолусів від хвороб.	5
2.	Система заходів захисту петунії від хвороб.	7
3.	Система заходів захисту цинії від хвороб.	5
4.	Система заходів захисту фіалок від хвороб.	5
5.	Система заходів захисту пальм від хвороб.	7
6.	Хвороби нарциса. Система заходів захисту.	5
7.	Хвороби гіацинта. Система заходів захисту.	5

8.	Хвороби лілій. Система заходів захисту.	5
9.	Хвороби сальвії. Система заходів захисту.	7
10.	Хвороби чорнобривців. Система заходів захисту.	5
11.	Хвороби гербери. Система заходів захисту.	5
12.	Хвороби гортензії. Система заходів захисту.	5
13.	Системи заходів захисту деревних декоративних рослин від хвороб.	9

5. Засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен;
- модульні тести;
- захист лабораторних робіт.

6. Методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (лабораторні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (виконання завдань);
- індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.

7. Методи оцінювання.

- екзамен;
- усне або письмове опитування;
- модульне тестування;
- командні проекти;
- захист лабораторних робіт;
- презентації та виступи на наукових заходах;
- інші види.

8. **Розподіл балів**, які отримують здобувачі вищої освіти. Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу здобувача вищої освіти з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{АТ}}$.

9. Навчально-методичне забезпечення

- електронний навчальний курс з дисципліни Хвороби квітково-декоративних рослин:

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1081>

- конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді):

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1081>

- підручники, навчальні посібники, практикуми:

1. Гойчук А. Ф., Кульбанська І.М. Інфекційні хвороби лісових деревних і декоративних рослин : атлас-визначник. Київ: ЦП "КОМПРИНТ", 2021. 134 с.

2. Піковський М. Й., Кирик М. М., Шевчук В. К. та ін. Хвороби квітково-декоративних рослин: підручник. Київ: ФОП Ямчинський О. В., 2022. 379 с.

3. Пінчук Н. В., Коваленко Т. М., Вергелес П. М. Садово-паркова фітопатологія: навч. посіб. / За ред. Н. В. Пінчук. Вінниця: ВНАУ, 2020. 380 с.

- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти:

Робочий зошит до проведення лабораторних робіт із дисципліни Хвороби квітково-декоративних рослин для студентів ОС «Бакалавр» спеціальності 202 Захист і карантин рослин / укладач М. Й. Піковський. Київ: ТОВ "ЦП "Компринт", 2022. 107 с.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Кирик М.М., Шевчук В.К., Вільчинська Л.А., Піковський М.Й. Хвороби рідкісних і зникаючих видів рослин, занесених до Червоної книги України: навчальний посібник. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня «Рута», 2023. 104с.

2. Колесніченко О. В., Страшок О. Ю., Грисюк С. М., Піковський М. Й. та ін. Фітодизайнологічні аспекти екотрансформації насаджень мегаполісів: монографія. Київ: ФОП Ямчинський О.В., 2020. 380 с.

3. Марченко А. Б. Мікози квітково-декоративних рослин в умовах урбоєкосистем: діагностика, етіологія, консортивні зв'язки, сортова стійкість, біозахист : монографія. Біла Церква: Корзун Д.Ю., 2020. 451 с.

4. Піковський М. Й., Кирик М. М. Біоекологічні особливості фітопатогенних грибів *Sclerotinia sclerotiorum* (Lib.) de Vary і *Botryotinia fuckeliana* (de Vary) Whetzel: монографія. Київ: ФОП Ямчинський О. В., 2021. 278 с.

5. Європейська та Середземноморська організація із захисту рослин. European and Mediterranean Plant Protection Organization : веб-сайт. URL: <https://www.eppo.int/>

6. Журнал Карантин і захист рослин : веб-сайт. URL: http://archive.nbu.gov.ua/Portal/chem_biol/Kizr/

7. Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України. Державний реєстр пестицидів і агрохімікатів, дозволених до використання в Україні : веб-сайт. URL: <https://mepr.gov.ua/upravlinnya-vidhodamy/derzhavnyj-reyestr-pestytsydiv-i-agrohikativ-dozvolenyh-do-vykorystannya-v-ukrayini/>

8. Наукова бібліотека Національного університету біоресурсів і природокористування України : веб-сайт. URL: <https://nubip.edu.ua/structure/library>

9. Національна наукова сільськогосподарська бібліотека Національної академії аграрних наук : веб-сайт. URL: <https://dnsgb.com.ua>

10. Сингента. Захист декоративних культур : веб-сайт. URL: <https://www.syngenta.ua/dekorativni-kulturi>